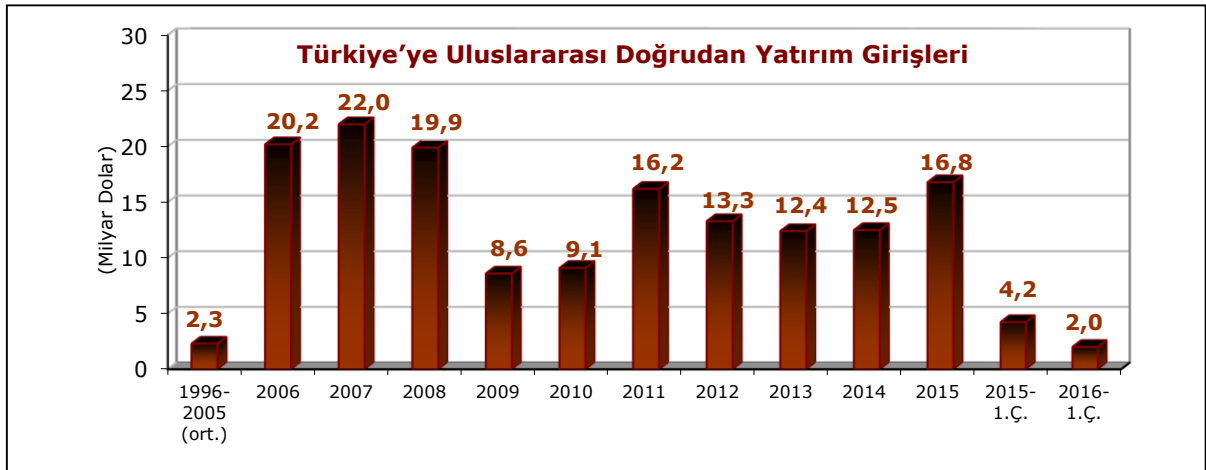

ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIMLAR DEĞERLENDİRME RAPORU

(2016-1.Çeyrek)

TÜRKİYE'YE ULUSLARARASI DOĞRUDAN YATIRIM GİRİŞLERİ 2016 YILI İLK ÇEYREĞİNDE GEÇEN SENENİN AYNI DÖNEMİNE GÖRE %53 DÜŞÜŞLE 2 MİLYAR \$ OLDU.

2016 yılının ilk çeyreğinde, Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım (UDY) girişleri **2,006 milyon \$** olarak gerçekleşmiştir. Bu rakam, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında **%53** oranında bir azalışı göstermektedir.

Kaynak: TCMB

(yabancıların gayrimenkul alımları dahil)

2 milyar \$'lık UDY girişinin 954 milyon \$'ını net doğrudan uluslararası sermaye girişleri, 1 milyar \$'lık kısmını ise yurtdışında yerleşik kişilerin gayrimenkul alımları oluşturmuştur. Bir diğer deyişle, yabancı gerçek kişilerin gayrimenkul alımlarından doğan sermaye girişi toplam girişlerin %53'ü olmuştur. 1 milyar \$'lık bu giriş, geçtiğimiz yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında ise, %40 oranındaki bir artışı göstermektedir.

Türkiye'ye Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

(Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2015/1.Ç.	2016/1.Ç.
Sermaye (Net)	14.145	10.126	9.310	8.315	11.494	3.194	954
Giriş	16.136	10.759	9.878	8.576	11.858	3.314	1.028
Çıkış	1.991	633	568	261	364	120	74
Diğer Sermaye (Net)	24	522	25	-113	1.169	277	-16
Gayrimenkul (Net) *	2.013	2.636	3.049	4.321	4.156	765	1.068
Toplam (UDY)	16.182	13.284	12.384	12.523	16.819	4.236	2.006

Kaynak: TCMB

*Yabancı kişilerin gayrimenkul alımları

Toplam brüt sermaye girişlerinin (1.028 milyon \$) %51'ini (520 milyon \$) oluşturan **hizmetler sektörü**, girişlerin en fazla olduğu sektör olmuştur. Kalan %49 pay ise sanayi sektörü'ne (500 milyon \$) aittir.

En çok yatırım alan alt sektör ise, geçen seneye kıyasla %65 azalmasına rağmen **imalat sektörüdür. İmalatı sırasıyla elektrik, gaz ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri** sektörleri takip etmiştir.

Sektörler	2011	2012	2013	2014	2015	2015/1.Ç.	2016/1.Ç.
(Milyon \$)							
Sermaye Giriş	16.136	10.759	9.878	8.576	11.858	3.314	1.028
1. Tarım	32	43	47	61	47	4	8
2. Sanayi	8.040	5.480	4.757	4.230	5.576	1.866	500
İmalat	3.599	4.519	2.207	2.731	4.111	792	277
Elektrik, Gaz	4.293	773	1.795	1.131	1.261	909	217
Madencilik	146	188	717	365	202	164	6
Su Temini, Atık Yönetimi	2	0	36	3	2	1	0
3. Hizmetler	8.064	5.236	5.074	4.285	6.235	1.444	520
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet F.	232	546	106	202	59	15	212
Finans ve Sigorta	5.883	2.084	3.415	1.470	3.535	324	64
Toptan Perakende Ticaret	707	221	377	1.136	569	317	61
Konaklama ve Yiyecek	122	16	59	24	23	3	50
İnşaat	301	1.427	178	232	76	29	46
Ulaştırma, Depolama	221	130	364	594	1.524	562	41
Gayrimenkul Faaliyetleri	300	173	128	227	169	138	6
Bilgi ve İletişim	36	133	110	214	150	38	17
Diğer Hizmetler	384	522	396	210	153	18	23
Sermaye Çıkış	1.991	633	568	261	364	120	74
Diğer Sermaye (Net)	24	522	25	-113	1.169	277	-16
Gayrimenkul (Net)	2.013	2.636	3.049	4.321	4.156	765	1.068
Toplam (UDY)	16.182	13.284	12.384	12.523	16.819	4.236	2.006

Kaynak: TCMB

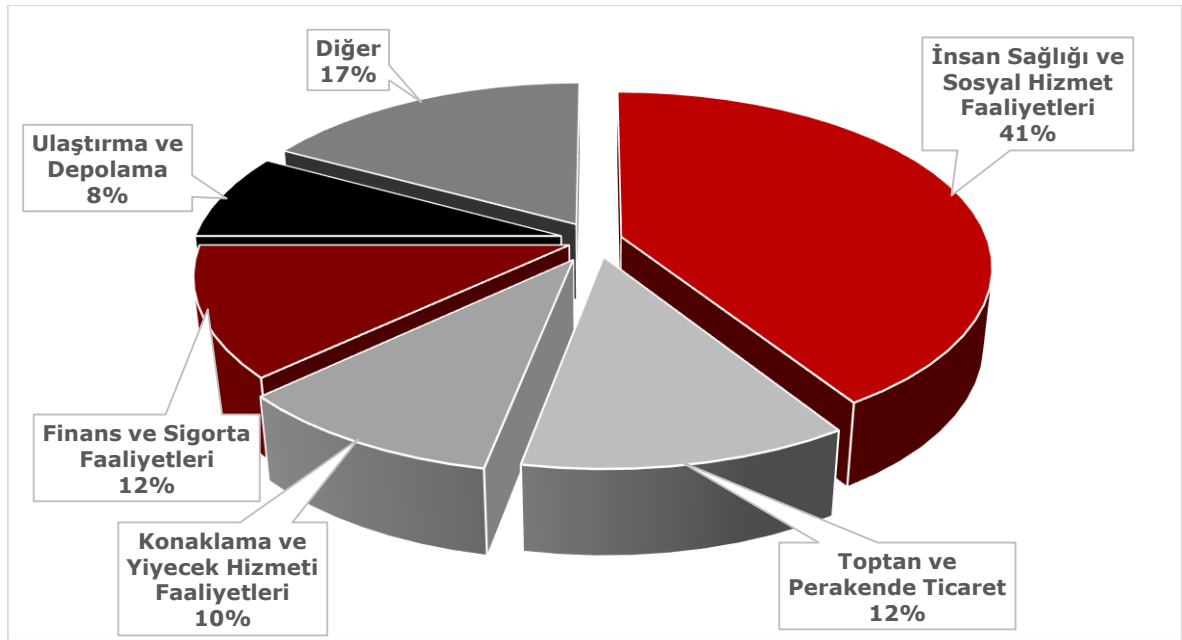
2016 yılının ilk çeyreği itibariyle sanayi sektörüne girişler geçen seneye göre %73 oranında azalış göstererek 500 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. Sektörlere girişlerde alt kalemlere bakıldığında; imalat alanında ilk sırada yer alan **Gıda, içecek ve tütün ürünleri imalatı** %50 azalarak 102 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

İkinci sırada yer alan **Kimyasalların, Kimyasal Ürünlerin ve Temel Eczacılık Ürünleri ile Malzemelerinin İmalatı** sektörüne olan UDY girişi ise geçen yıla göre %41 artarak 65 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

Üçüncü sırada ise, geçtiğimiz yıla göre 2 kat artış gösteren **Kauçuk ve Plastik Ürünleri İmalatına** 30 milyon \$'lık bir giriş olmuştur.

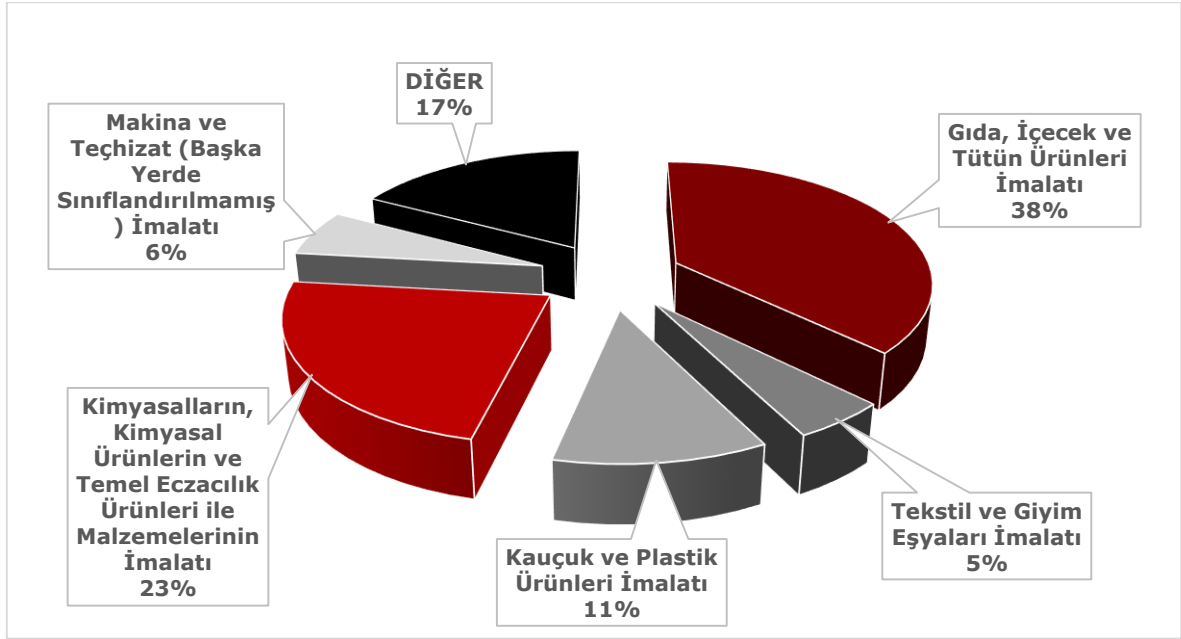
Geçtiğimiz yıl ile kıyaslandığında hizmetler sektörüne olan girişler ise %64 oranında bir azalış kaydederek 520 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir. **İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri**, hizmet sektörü kapsamındaki girişlerde %41 ile en büyük paya sahiptir. 2015 yılı ile kıyaslandığında, 14 kat artış ile 212 milyon \$ giriş gerçekleştirmiştir. Bunu sırasıyla, geçen seneye kıyasla yaklaşık %80 düşüş ile 64 milyon \$ ile **Finans ve Sigortacılık Faaliyetleri**, %81 düşüş ile 61 milyon \$'a gerileyen **Toptan ve Perakende Ticareti** takip etmiştir.

2016 Yılı 1. Çeyreğinde Hizmetler Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

Kaynak: TCMB

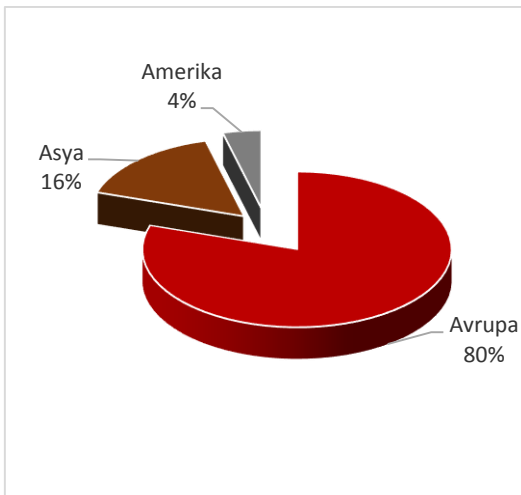
2016 Yılı 1. Çeyreğinde İmalat Sanayine Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Dağılımı

Kaynak: TCMB

2016 yılının ilk çeyreği itibariyle Türkiye'ye en fazla UDY girişini sağlayan ülkeler sırasıyla **Hollanda, Avusturya ve İngiltere** olmuştur. İlk çeyrekte UDY girişlerine bölgesel olarak bakıldığında (gayrimenkul alımları hariç); **Avrupa** ülkelerinin girişlerin %80'inin kaynağı olduğu görülürken, sırasıyla **Asya ülkelerinin** %16 ve **Amerika'nın** %4 payları bulunmaktadır.

2016 Yılı 1. Çeyreğinde Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Ülke ve Bölgeler İtibari ile Dağılımı

Kaynak: TCMB

2015	UDY Girişleri (milyon \$)	Pay (%)
1. Hollanda	296	0.29
2. Avusturya	232	0.23
3. İngiltere	120	0.12
4. Japonya	56	0.05
5. Almanya	41	0.04
6. Amerika	41	0.04
7. Azerbaycan	37	0.04
8. Malta	37	0.03
9. İtalya	35	0.03
10. Katar	30	0.03
DİĞER	103	0.10
Toplam (sermaye girişi)	1.028	100

ULUSLARARASI ENDEKSLERDE TÜRKİYE

ENDEKS	YILLAR İTİBARI İLE TÜRKİYE'NİN SIRALAMALARI							DEĞİŞİM YÖNÜ
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı Endeksi	63	60	68	72	69	51	55	↓
UNCTAD Dünya Yatırım Raporu UDY Girişi Sıralaması	30	29	26	24	22	22	- *	-
AT Kearney UDY Güven Endeksi	-	23	-	13	25<	24	22	↑
WEF Küresel Rekabetçilik Endeksi	61	61	59	43	44	45	51	↓
IMD Küresel Rekabetçilik Endeksi	47	48	39	38	37	40	40	-
Uluslararası Şeffaflık Örgütü Yolsuzluk Algılama Endeksi	61	56	61	54	53	64	66	↓

*Henüz açıklanmamıştır.

Kaynaklar

- Merkez Bankası Ödemeler Dengesi İstatistikleri
www.tcmb.gov.tr
- Ekonomi Bakanlığı UDY İstatistikleri
www.ekonomi.gov.tr
- Uluslararası Endeksler
 - o World Bank Doing Business – www.doingbusiness.org
 - o UNCTAD – www.unctad.org
 - o AT Kearney – www.atkearney.com
 - o World Economic Forum – www.weforum.org
 - o Institution for Management Development – www.imd.ch
 - o Transparency International – www.transperancy.org